

De das – Loonse en Drunense Duinen, De Brand, landgoed Huis ter Heide en omgeving

Jaarverslag 2010

1.	Jaarverslag	2
2.	Overige gegevens	4
3.	Dode dassen	7
4.	Pers, rondleidingen en publicaties	8
5.	Toekomstige ontwikkelingen en wensen	9
	Bijlage 1 kengetallen	10
	Bijlage 2 specificatie slachtoffers	11

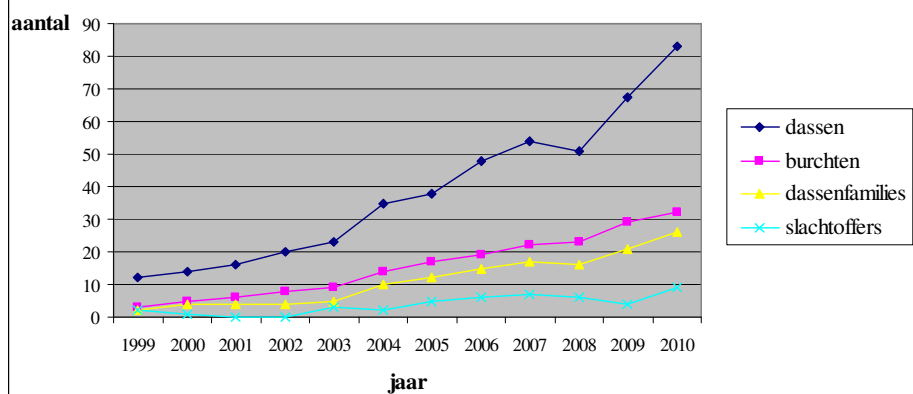

Foto Herman Peters: Groene Handdruk - prijsuitreiking aan Bert van Opzeeland door drs. Margo Mulder, wethouder van de gemeente Heusden

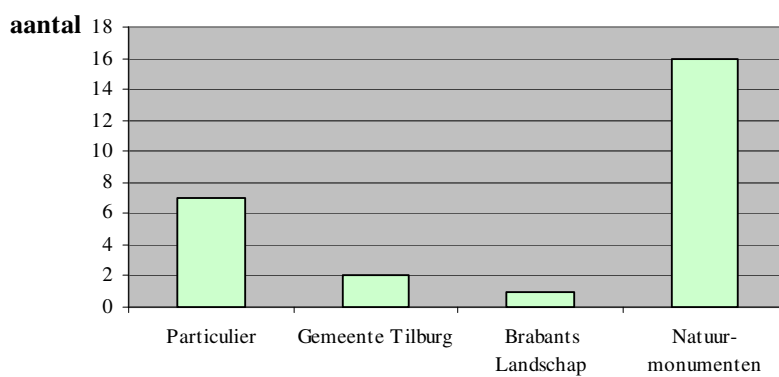
1. Jaarverslag

1. Het aantal dassen per 31-12-2010 wordt op 83 geschat en is 16 hoger dan de stand per 31-12-2009 (67 dieren);
2. Het aantal burchten bedraagt eind 2010 32 waarvan 26 het gehele jaar zijn bewoond, waarin 26 dassenfamilies wonen;
3. Er zijn drie nieuwe dassenfamilies bijgekomen. Twee onbewoonde burchten werden weer bewoond. Er raakten geen bewoonde burchten onbewoond. Opgemerkt wordt dat waarschijnlijk één of meerdere bewoonde burchten nog niet bekend zijn;
4. Geschat wordt dat in minstens 11 burchten jongen zijn geboren;
5. Negen dassen sneuvelden, waarvan zeven in het verkeer. Er werden twee dode dassen aangetroffen op een burcht. Dit is het hoogste aantal slachtoffers in één jaar, vanaf de start van het dassenproject in 1999;
6. Er is een evenwichtige leeftijdsopbouw;
7. In het gehele Nationale Park en in aangrenzende gebieden komen sporen en bewoning van de das voor;
8. Er heeft zich een nieuwe dassenfamilie gevestigd in de Baardwijkse Overlaat, op de Helvoirtse Heide en ten oosten van Udenhout;
9. Er is een burcht met 40 ingangen, een andere heeft een oppervlakte van ongeveer 1.600 m²;
10. Een verdere verdichting van burchten zal naar verwachting plaatsvinden ten westen van de N261, in de omgeving van het Hengstven (oostelijk deel) en in het noordelijk deel van de duinen (Plantloon). De das zal zich verder gaan verspreiden;
11. Voor de eerste keer kwam een melding binnen van dassenactiviteit in het Helvoirts Broek, een burcht is echter nog niet gevonden. Dit geldt ook voor het Brokkenbroek ten westen van Helvoirt;
12. Op 24 november kreeg ik van wethouder drs. Margo Mulder van de gemeente Heusden de Groene Handdruk uitgereikt. De prijs bevatte naast een trofee een aanmoedigingsprijs van € 350,-. Ik kreeg de prijs voor mijn inzet voor de das. Vanaf 1993 ben ik actief, toen sinds lange tijd weer eens een das in Vlijmen verscheen. In 1999 startte ik voor Das&Boom samen met Natuurmonumenten (NM) het herintroductieproject op. Ik heb de geldprijs geschonken aan het scholenprogramma Dassenwerk voor leerlingen van het basisonderwijs;
13. Er werd een aantal malen schade gemeld door dassen in maïsakkers. In alle gevallen werd verwezen naar de website van Dassenwerkgroep Brabant, waar wordt beschreven hoe eventuele schade te declareren. Geen van de schademelders maakte hiervan gebruik, hiervoor was het schadebedrag te gering;
14. Het is wenselijk een aantal wegen te voorzien van rasters en tunnels. Vooral op de Heikant in de gemeente Haaren nabij De Guldenberg vallen veel slachtoffers. Er wordt gekeken of maatregelen kunnen worden genomen. Omdat de das zich steeds verder zal gaan verspreiden, dient ook gekeken te worden naar bijvoorbeeld de N65, de weg tussen Tilburg en 's-Hertogenbosch. Bij de ombouw van de N261 tussen Waalwijk en Tilburg wordt rekening gehouden met voorzieningen.

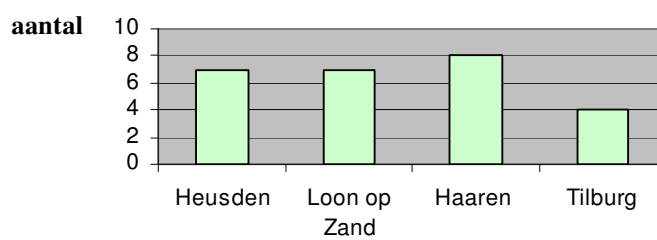
Dassengegevens 1999-2010

Dassenfamilies per eigenaar 2010

Dassenfamilies per gemeente 2010

2. Overige gegevens

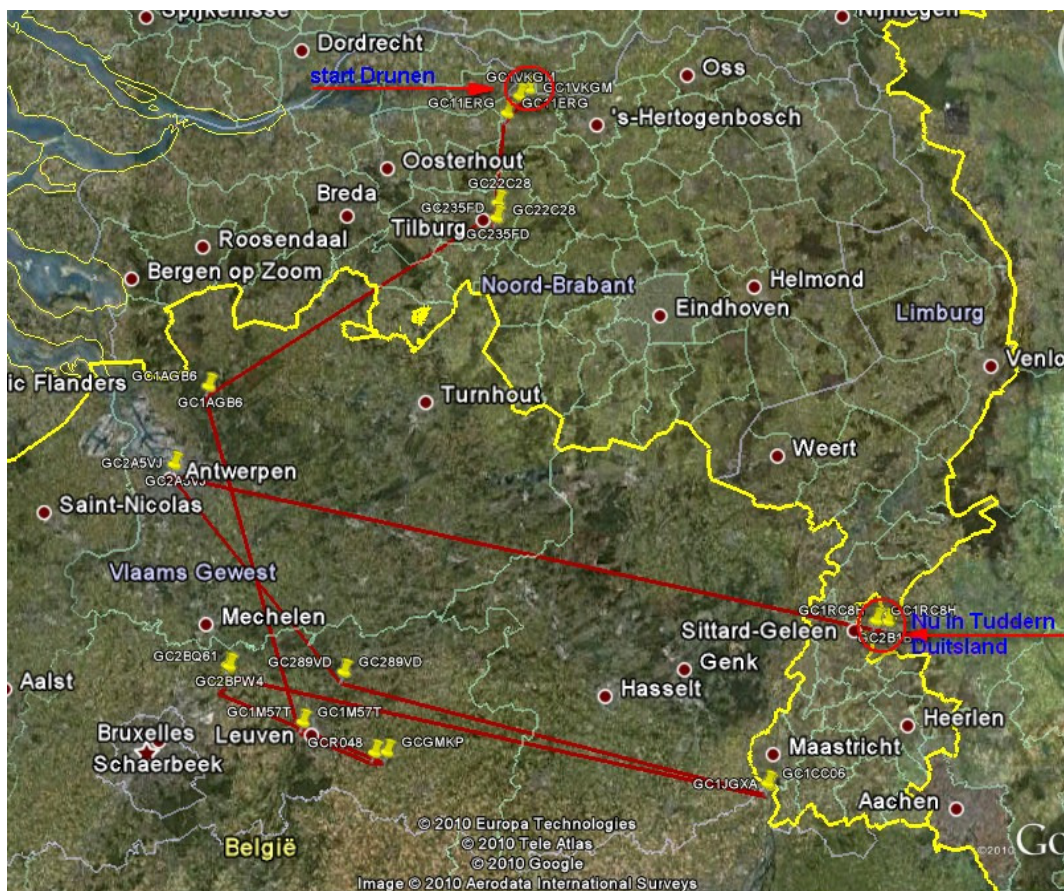
1. Vanwege het feit dat de dassen over een groot gebied zijn verspreid is het onmogelijk geworden om zelf alles bij te houden en te inventariseren. Veel personen maakten het mij mogelijk om de das in kaart te brengen en te houden en enkelen hebben een burcht geadopteerd. Hiervoor ben ik hen zeer erkentelijk;
2. Jelle van Aalst en Peter Kuijpers zijn evenals ik lid van de inventariseerders van NM. Ook hun aandachtsgebied is de das en zij vormen samen met mij sinds 2009 Dassenwerkgroep Loonse en Drunense duinen als onderdeel van Dassenwerkgroep Brabant. Jelle en Peter houden met name de dassenactiviteit in het westelijk deel bij en ik het oostelijke en noordelijke deel. Er is in 2010 intensief overleg geweest, ervaringen werden uitgewisseld, er werd van elkaar geleerd en samen op pad gegaan. In dit jaarverslag zijn ook hun bevindingen opgenomen. De coördinatie en communicatie werd door mij verzorgd;
3. In verband met structuur bij het verzamelen van gegevens werd een protocol opgesteld en een inventarisatieformulier gemaakt. In 2010 werd in totaal 262 keer een burcht bezocht. Dit is een gemiddelde van ongeveer 8 keer per burcht verspreid over het jaar;
4. De inventarisatiegegevens werden per kwartaal onder andere aangeleverd bij NM en Dassenwerkgroep Brabant die deze samen met andere Brabantse gegevens bij Stichting Das&Boom aanleverde. Hierdoor is het mogelijk regionale en landelijke overzichten samen te stellen, de das te volgen en adviezen te geven;
5. Op 24 november kreeg ik van wethouder drs. Margo Mulder van de gemeente Heusden de Groene Handdruk uitgereikt. Deze bevatte naast een trofee een aanmoedigingsprijs van € 350,- en ging om initiatieven die de biodiversiteit in de omgeving bevorderden. De gemeente heeft voor de toekenning van de Groene Handdruk niet alleen gekeken naar nieuwe initiatieven maar ook naar verdiensten op het gebied van bevordering van de biodiversiteit, natuurbehoud en –ontwikkeling. Ik kreeg de prijs voor mijn inzet voor de das in de Loonse en Drunense duinen. Vanaf 1993 ben ik actief, toen sinds lange tijd weer eens een das in Vlijmen verscheen. In 1999 zette ik voor Vereniging Das&Boom samen met NM het herintroductieproject van de das in de duinen op. Ik heb het geldbedrag aan het Nationaal Park De Loonse en Drunense duinen geschonken ten bate van het scholenprogramma Dassenwerk. In dit programma onderzoeken leerlingen van groep 7 en 8 van het basisonderwijs of een bepaald gebied geschikt is voor herintroductie van de das. Ook ik vind het belangrijk dat kinderen kennis nemen van de das en zijn leefgebied, tenslotte beginnen bescherming en draagvlak creëren bij educatie van kinderen. Het scholenprogramma loopt al een aantal jaren goed en deze winter worden de materialen nagekeken en waar nodig vervangen, hiervoor zal het geld worden gebruikt;
6. De Travel Bug (TB) werd in 2009 door Bert Schuurman in omloop gebracht met de bedoeling de das in het ‘zonlicht’ te zetten. Bij deze TB hoort informatie zodat de geocacher, die deze TB meeneemt en registreert, informatie kan krijgen over de das en het succes van het uitzetprogramma. De aanleiding was het 10-jarig jubileum van de herintroductie van dassen in de Loonse en Drunense Duinen in augustus 2009. De TB ‘10 jaar Dassen’ heeft een reis gemaakt van 469,5 km door 3 landen en 19 caches bezocht. 24 teams hebben de TB gezien. Helaas heeft hij van de 15 maanden dat hij op reis is 8 maanden in twee caches gelegen. Hij verblijft nu in Tuddern in Duitsland, dichtbij Sittard in Zuid-Limburg. Men kan volgen waar de TB nu is en waar deze is geweest. De link naar de TB pagina is: <http://www.geocaching.com/track/details.aspx?tracker=tb2741d>. Onderaan de pagina is zichtbaar waar deze is geweest en wie hem heeft gelogd. Een aantal loggers heeft een leuke reactie achtergelaten;
7. Op verzoek van Arjan Schoenmakers, specialist Ecologie en Natuurwetgeving van Arcadis, heb ik naar aanleiding van de ombouw van de N261 de dassenfamilies in de directe omgeving in kaart gebracht. Ten opzichte van een eerdere opgave in 2007 was er namelijk nogal veel veranderd. Langs de gehele weg komen nu dassenfamilies voor. Ook andere waarden zoals het voorkomen van de kamsalamander werd gemeld;
8. Er werd advies gegeven aan een eigenaar van een groot bosperceel hoe dassenactiviteit te herkennen en maatregelen te nemen voor de das;
9. De faunatunnel onder de Schoorstraat stond lange tijd onder water. Dit werd gemeld bij de gemeente Tilburg. De aannemer heeft een lek in de tunnel ontdekt en dit gedicht. De tunnel is nu

droog. Zij blijft echter een punt van aandacht en zal regelmatig gecontroleerd worden. De faunatunnels onder de Udenhoutseweg staan droog en worden door dieren gebruikt waaronder de das. De nabij gelegen dassenburchten zijn ten opzichte van vorige jaren beduidend sterker geworden. Mijn conclusie is dan ook dat de aanleg van raster en tunnels een positieve invloed heeft gehad;

10. Via Joost van Bockel van de dierenambulance 's-Hertogenbosch werd een dode das in Den Dungen bij mij gemeld. Deze melding heb ik doorgegeven aan Ton Popelier van Dassenwerkgroep Brabant die in dit gebied actief is. Tevens werden afspraken gemaakt met de dierenambulance dat zij Ton of mij kunnen benaderen, afhankelijk waar een das wordt gevonden. De dode das werd aangeboden voor het project Dassenwerk en geprepareerd door Frans Pullens in Waalwijk;
11. Voor het Waterschap Aa en Maas werd een quickscan gemaakt in het kader van de Flora- en Faunawet voor het Drongelens Kanaal;
12. Voor NM werd een beoordeling gemaakt voor het ontgronden van percelen van het Vlijmens Ven als onderdeel van de maatregelen in het kader van Natura 2000;
13. In 2010 werden zeven dassen verkeerslachtoffer. Dit is ong. 10% van de totale populatie. Er werden twee dode dassen op dassenburchten aangetroffen. Er werden geen dassen met een tatoeage teruggemeld;
14. Het totaal aantal slachtoffers over de periode 1999-2010 bedroeg 43, waarvan beren 19, zeugen 12 en van 14 was het geslacht onbekend. Omdat er relatief weinig slachtoffers vallen, is de leeftijdsopbouw evenwichtig;
15. Aantal slachtoffers per gemeente over de periode 1999-2010:
 - Haaren 15, wv. 2010 6
 - Heusden 7, wv. 2010 1
 - Loon op Zand 2, wv. 2010 0 en
 - Tilburg 21, wv. 2010 2
16. Aan de natuurvereniging Landschap, Natuur en Milieu Haaren (LNM Haaren) werd advies gegeven over de aanleg en prijzen van dassenraster en –tunnels en waar de knelpunten zich bevinden in de gemeente Haaren. Zij heeft een project opgestart om in overleg met de gemeente te bekijken of deze mee wil werken aan de aanleg van raster en tunnels. Het gaat hier in eerste instantie om de locatie Heikant nabij de Guldenberg waar de laatste jaren een aantal slachtoffers is gevallen, waarvan in 2010 twee. Als tweede locatie, met een mindere urgentie werd de Oude Bosschebaan nabij de Zandkant aangegeven. Als derde locatie werd de Margrietweg aangegeven, maar hier zijn nog geen vaste oversteekpunten aan te geven. De slachtoffers vielen over een groot deel van de weg;
17. De Dassenwerkgroep Brabant (Noord-Brabant) heeft een eigen website: www.dassenwerkgroepbrabant.nl, hierop is het wel en wee van de das in onze provincie te zien. Tevens geeft zij een nieuwsbrief uit. Deze is digitaal en wordt via e-mail toegezonden. Giften en Donaties aan de Dassenwerkgroep Brabant kunnen fiscaal aftrekbaar zijn. Zij is door de belastingdienst aangewezen als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

Foto Jelle van Aalst 7 maart 2010: cameraval op burcht Ton Rademaekers.

Kaart Bert Schuurman: de reis van de Travel Bug (TB) 10 jaar dassen vanaf 2009

3. Dode dassen

Voor specificaties per das zie bijlage 4: specificatie slachtoffers.

Er werden geen dode dassen vanuit de uitzetprojecten gemeld. Zij zijn herkenbaar aan een tatoeage in de lies. Opvallend is dat er dit jaar veel slachtoffers in de gemeente Haaren zijn gevallen, totaal zes stuks waarvan vier door het verkeer.

Overzicht dassenslachtoffers vóór 1999 tot en met 2010:

Aantallen dassen	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	1999 tm 2010
slachtoffers	2	1			3	2	5	6	7	6	4	7	43
waarvan: beer	1	1			1	1	2	1	5	2	3	2	19
zeug	1				1		2	4	1	1		2	12
onbekend					1	1	1	1	1	3	1	5	14
slachtoffers waarvan gemeente:													
Heusden	1						2	1	1	0	1	1	7
Loon op Zand										2			2
Haaren	1				3	1	1		2	1		6	15
Tilburg		1				1	2	5	4	3	3	2	21

Foto Bert van Opzeeland; karkas van een jonge das in uitzetren Mulders

4. Pers, rondleidingen en publicaties

1. Het jaarverslag 2009 werd op veel websites geciteerd;
2. Er werd een dassenwandeling gegeven voor Natuurgroep Gestel, waarvan ik lid ben. Het aantal deelnemers bedroeg 32;
3. Er werd een dassenwandeling gegeven voor Feritas, specialist in vrije tijd voor mensen met een beperking, onder begeleiding van vrijwilligers van Vriendschapskring 's-Hertogenbosch e.o. (VSK). Het aantal deelnemers bedroeg 16. Door een van de deelnemers werd een verslag gemaakt voor de VSK krant;
4. Er werd historische informatie verstrekt voor publicaties over geschiedenis van dieren. Naast gegevens over de das werd informatie over de visotter aangeleverd;
5. Bij diverse wandelingen werd uitleg gegeven over de stand van zaken m.b.t. de das;
6. Er verschenen diverse publicaties over de das in de regionale pers;
7. Er werd uitvoerig in de pers stilgestaan bij de uitreiking van de Groene Handdruk, zo ook op de website van het Nationale Park;
8. Er werden artikelen over de das geredigeerd voor BL en NM. In 2011 besteed BL in haar periodiek ruim aandacht aan de das in Noord-Brabant;
9. Bij het reguliere overleg van de inventariseerders van NM kwam de das steevast aan de orde en;
10. Regelmatig kwamen er vragen over de das binnen en meldingen van dassen die werden gezien.

Foto Antoinette Janssen; dassenwandeling voor Feritas

5. Toekomstige ontwikkelingen en wensen

Verwacht mag worden dat de das zich nog verder in het gebied zal verspreiden. Vooral ten westen van de N261 zullen zich nog enkele families vestigen. In het noorden en oosten van de Duinen zal een verdichting plaats gaan vinden. Er zullen hier en daar nog families bij gaan komen, waarna een stabilisatie zal gaan optreden. Door de Provincie Noord-Brabant zijn plannen gemaakt voor ontsnippering van de N261. De aanleg van een Natuurbrug over de N65 door het Helvoirts Broek is wenselijk.

Het gebied ten westen van landgoed Huis ter Heide is niet zo geschikt voor de das. Er moet echter niet uitgesloten worden dat deze hier en daar opduikt, op zijn weg naar West Brabant. De aanleg van de robuuste Ecologische Verbindingszone (Huis ter Heide – Dorst) als onderdeel van de Groene Mal van de gemeente Tilburg is voor een verdere verspreiding van de das van groot belang, maar ook de aanleg van de natuurbrug over de N261.

Om de dassen en andere dieren een ‘handje te helpen’ is het wenselijk op wegen waar vaak dassen oversteken, dassenraster en -tunnels aan te leggen. Het betreft vooral de volgende wegen:

- Heusden: Honderdbunderweg/Nieuwkuijkseweg (is onderdeel van het plan Hooge Bank) en Margrietweg
- Haaren: Heikant, Oude Bosschebaan en de Margrietweg
- Loon op Zand: N261 en Kasteellaan
- Tilburg: Loonse Molenstraat en
- de weg tussen Tilburg en 's-Hertogenbosch (N65).

Bert van Opzeeland
Hopbel 10
5251 CS Vlijmen
073-5113213
vanopzeeland@hotmail.com
www.dassenwerkgroepbrabant.nl
1 januari 2011

De volgende pagina's bevatten een aantal bijlagen. Om deze beter te kunnen lezen ‘%’ aanpassen

Bijlage 1 kengetallen

omschrijving	vóór 1999	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Aantal burchten (excl. bijburchten)	1	3	5	6	8	9	14	17	19	22	23	29	32
Aantal bewoonde burchten (excl. bijburchten); aantal dassenfamilies	1	2	4	4	4	5	10	12	15	17	16	21	26
aantal burchten met jongen (geschat)	nb	0	1	1	2	2	3	3	6	6	7	9	11
aantal dassen (geschat)	2	12	14	16	20	23	35	38	48	54	51	67	83
aantal uitgezette dassen	0	12	0	3	0	0	6	0	0	0	0	0	0
aantal (verkeers)slachtoffers	2	2	1	0	0	3	2	5	6	7	6	4	9

Omschrijving	aantal dagen	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999	vóór 1999
1	7-2	coördinat 138.750-405.625. Verkeersslachtoffer in Bierenmorfel gemeente Haaren. De das werd doorgedragen op de Oude Boscheban, ten oosten van café De Rustende Jager, juist voor het damboscaats (voetbal). De volgende gegevens werden aangeleverd: geschiedt: jonge beer, gewicht 12,5 kg, de kop was getakt, de das had geen tatoeage en zag er gezond uit. De das is begraven tegenover het huis van Hugo van der Wal.	1-4: coördinat: 139.210-404.400. Locatie: Gommelsestraat in de gemeente Tilburg, onttreks 21.00 uur, verkeersslachtoffer. O.b.v. een betrouwbare melding en de beoortijde schade die aan de auto zichtbaar was, is de melding opgegeven. De volgende dag is nog gezocht naar de das, echter deze werd niet gevonden.	26-2: 133.88-401.10. Locatie: ruitrijde in de berm van de Burgemeester Bechweg in de gemeente Tilburg. Lengte: 8h, geschiedt: n.b., de das was aangekomen door een auto. De dode das werd gemeld door Mark Doornie via www.waarneming.nl, waarna ik met Marko contact heb opgenomen. Volgens hem was het zeker een das. Van welke buche de das afkomstig was, is niet bekend. De dichtstbijzijnde bewoonde buche ligt op 1 / 1,2 km afstand.	26-2: 139.43-406.65, in uitzetten Malsen Haaren, beer, gewicht 12 kg., lengte 90 cm, schedel is geprepareerd, hoogte kam n.b., geen tatoeage, das zag er gezond uit (mede door de warme winter), vanaf de startwerf tot 15 cm. op zijn rug had gekleed en wondjes van klaven zichtbaar, hoogte aanschijnlijk doorgedragen door een andere das (territoriumverdediging).	voorjaar (bericht pas in juni ontvangen). Udenhoutseweg, geen nadere gegevens. Omdat het een betrouwbare melding betrof, deze opgenomen.	14-1: 141.58-409.53; beer, tatoeage D29; das voorjaar 1999; Naam: Aadde; uitgezet aug 1999; Pr. Bernharthaus, gevonden in tunnel noordelijke Nieuwskijksweg. Heusden, gestrikte das (konijnstrijk), langgude doornstrijk, in verre staat van ontbinding.	8-4: 142.58-402.58, beer, 11 kg., verkeer, 1 jaar, gezond en doordood. Oude Boscheban, Haaren, ingang Guldenberg.	25-4: 142.38-405.08, verkeer, geen verdere gegevens. Udenhoutseweg, Haaren; nabij klooster Emmas.	geen	geen	Greenstraat Udenhout: 18,2, das van uitroepproject, verkeer, beer, 1 jaar, 11 kg, wel doordood, gezond.	Hoender- handweg: Heusden: geen gegevens.	1994: Gemeensch- straat Udenhout: zegg, verkeer.
2	24-2	coördinat 139.45-408.03. Verkeersslachtoffer op de Margrietweg in Gierbergen gemeente Haaren, van de Dijk/NM vereniging gem. Heusden heeft de das in zijn diepvries geleegd om deze 1,2 l. te laten prepareren door Frans Pullens, preparateur in Waalwijk. Fom heeft de volgende gegevens aangeleverd: geschiedt: beer, beer, gewicht 12,4 kg, lengte 97 cm, de kop was getakt, de das had geen tatoeage en zag er gezond uit.	15-4: coördinat: 139.350-408.020. Locatie: ruitrijde van de Margrietweg in de gemeente Heusden ten oosten van de munge in Gierbergen. Gerrit Polman van de gemeente Heusden heeft de das opgehaald en bezorgd. Inventarisatiegegevens: geschiedt: beer, gewicht 8 kg., lengte 77 cm (incl. staart), jong die, een of twee jaar oud, gebit in goede staat, gewicht ongeveer 124 kg, onder het bloed. Hij zag er gezond en wel doordood uit en was verder niet beschadigd. Doodsoorzaak: aangekomen door een auto. Van welke buche de das afkomstig was, is niet bekend. De dichtstbijzijnde bewoonde dasenburch (Harcie Stiens) ligt op ongeveer 750 meter.	11-4: 142.95-406.40. Locatie: Heikant in de gemeente Haaren. Van welke buche de das afkomstig was, is niet bekend. De hoogte van de kam was niet meer te zien, hij was aangekomen door vagebuis, in staat van ontbinding en stank. Lengte: ongeveer 100 cm. De das was aangekomen door een auto, geschiedt: beer, gewicht 11 kg., lengte 90 cm. incl. staart, hoogte kam n.b., is geprepareerd, zag er gezond uit, uitgezet: conform leeftijd, tatoeage D16, naam: das, Stein, kwam uit Stein in Limburg, uitgezet in op 27-8-1999 in uitzetten Malsen; 139.43-406.46 (4,6 km. van doordoorlocatie), leeftijd van de was 3 jaar en 1 maand, geboren voorjaar 1999.	2-4: 141.40-409.60. Nieuwskijksweg dichtbij buche Jos S., Heusden, beer, gewicht 11 kg., lengte 90 cm. incl. staart, hoogte kam n.b., is geprepareerd, zag er gezond uit, uitgezet: conform leeftijd, tatoeage D16, naam: das, Stein, kwam uit Stein in Limburg, uitgezet in op 27-8-1999 in uitzetten Malsen; 139.43-406.46 (4,6 km. van doordoorlocatie), leeftijd van de was 3 jaar en 1 maand, geboren voorjaar 1999.	voorjaar: zegg op de Schoorstraat, buitenside melding, geen data en precieze locatie bekend.	20-4: 139.20-405.53, verkeer, geen nadere gegevens bekend. Oude Boscheban (Tilburg). Haaren i.v. dassenwiel.	19-4: 133.75-402.50 verkeer, jong der (geen nadere gegevens). Udenhoutseweg in Tilburg.	28: 140.83-405.75, beer, 12 kg., verkeer, 1 jaar, gezond en doordood. Oude Boscheban, Haaren nabij heerenrijver.			Gommelse- straat (Udenhout) beer, 1 jaar, 11 kg, 80 cm.	1997: Vender- Heusden: beer, enkele jaren oud, 12 kg, 90 cm, verkeer.	
3	2-3	coördinat 142.610-406.250. Verkeersslachtoffer op de Guldenberg gemeente Haaren. De das werd doorgedragen op de Heikant, juist ten oosten van de ingang naar de Guldenberg en lag direct langs de weg. Er waren geen nadere gegevens bekend.	6-9: Coördinat: 138.69-405.30. Locatie: Gommelsestraat in de gemeente Tilburg, halfweg de Zandley en ca. de Rustende Jager en lag in de berm. Jan de Jong leverde de volgende gegevens aan: geschiedt: beer, gewicht ongeveer 124 kg., lengte 90 cm, de kop was verbleekt, Jan heeft geen tatoeage gezien, de das zag er gezond uit, hij was in ontbinding i.v.m. een 'dikke' buik en de geur. Doodsoorzaak: aangekomen door een auto.	28-4: 132.28-406.30. Locatie: vestelste van de N261 in de gemeente Loon op Zand nabij café de Eroling; geschiedt: jonge beer, gewicht en lengte n.b., de kop was verbleekt, hij was door een auto als het ware platgedrukt. De das werd aan hN aangekomen ter preparatie. Wedomte heeft Frans Pullens de das geprepareerd; achterop en hand. De schedel was verbleekt.	25-4: 140.98-405.95. Margrietweg, Haaren, waarschijnlijk afkomstig van Buche Bert 2, beer, gewicht 10 kg., lengte 87 cm. incl. staart, zag er goed uit, schedel is geprepareerd, tatoeage D31, naam: das, Basting, kwam uit Loon in Limburg, werd uitgezet in aug. 1999 in uitzetten Pr. Bernharthaus (ong. 1,62 km. van doordoorlocatie), leeftijd van de das: 8 jaar en 2 maanden, geboren voorjaar 1999. De dode tussengedode das met tatoeage. Totaal uitgezet 21 dasen.	21-4: 133.70-402.48, Udenhoutse weg: zegg (mogelijk zogen), verkeer, gewicht 10 kg., lengte 80 cm, oudere das, geen tatoeage, algemene conditie goed, evenals gebit.	30-9: 141.05-401.55, verkeer, zegg weg Udenhout Oostervijk, vlakbij Chines (Le Fin), dichtbij verkeersweg N65, das was goed 'gevuul'; zwerwer, dichtstbijzijnde dasenburch 3 km.							
4	11-5	coördinat 140.68-408.15. Verkeersslachtoffer op de Margriet gemeente Haaren. De das werd gemeld door Jan Meesters van NM. De das werd doorgedragen op de Margrietweg, geschiedt: zegg, gewicht 11 kg, lengte 97 cm, gemeten vanaf de neus tot en met de staart. De das was aangekomen en zag er prima en welkdoordood uit.	1-11: coördinat 133.65-402.46. De dode das werd gemeld door Peter Kuipers. De das werd doorgedragen op de Udenhoutseweg, direct ten westen van het raster dat incl. twee tenten in juni 2009 werd aangelegd, in de gemeente Tilburg. Peter vond de das in een doot aan de zijzijde van de weg aan de 'vellige kam' van het damboscaats. Ton de Munick heeft de das bevoordeeld: geschiedt: jonge beer (gemaal, jong van di jaar), gewicht n.b., lengte 90 cm, incl. staart, haarsenkat keel als amos vol maken, de kop zat onder het bloed, hij miste een bovenrand, geen tatoeage gezien, de das zag er gezond uit, de kop was verbleekt en stank beoorijkt. Doodsoorzaak: aangekomen door een auto, waarna deze over het raster in de sloot is terecht gekomen.	29-4: 133.12-402.30 Locatie: N261 in de gemeente: Tilburg, ongeveer in het verlengde van de Udenhoutseweg waar een buche ligt en het Spinderpad op Halfgod Huis te Heide. Lengte: n.b., geschiedt: n.b., vey onrempaar, vagebuis, format, de was aangekomen door een auto. De das werd gemeld door Elnes van Asoeldek van Sicking Koekbeere via www.waarneming.nl. Frans Ernest was het zeker een das, hij heeft ook aandacht voor doornen, wat reden voor hem was om deze op te voeren op de site van www.waarneming.nl. De dichtstbijzijnde bewoonde buche ligt op ong. 1 km afstand.	28-4: ong. 134.30-402.50. Udenhoutseweg gem. Tilburg, afkomstig van buche Willy/Bert 3, zegg, zogen, nee, gewicht 10 kg., lengte 91 cm. in staart, schedel verbleekt, zag er gezond uit.	11-9: 141.23-407.98, Margrietweg, verkeer, beer, gewicht 6,4 kg., geboren voorjaar 2006.	7-10: 135.95-408.55, Pessent: zegg, zogen, zogen, geen tatoeage, hoogte kam 3 mm, 11/2 jaar, de linkertoren ontbraken, rechtertoeren beschadigd, evenals de staart, was in staat van ontbinding. Gem Heusden.							
5	18-5	coördinat 139.400-408.430. Jonge das in uitzetten Malsen gemeente Haaren. De das (geboren in 2010) was in verre staat van ontbinding. De das woonde op de hoofdburch gezien het grote aantal kleine verse dassenburchen. De meest voor de hand liggende doodsoorzaak is een ongelukje. Op de buche bevinden zich ook onder dassen/aarngen, die graag met de nieuwe aanwas spelen. Soms gaat dat spelen n.w. De moeder kan haar kroost niet altijd in de gaten houden. De das is ook de reden dat een zegg ook bijlicht of afgelegen pijp opgevoel om haar jongen te wekken.	22-jan: 2008. 133.52-402.50, Udenhoutseweg in Tilburg: de dode das werd gemeld door Jan Meesters, medewerker van Natuurmonumenten, de das zag er goed uit; lengte: ongeveer 90 cm; de das was aangekomen door een auto; na preparatie bleek de kop te zijn verbleekt, jonge kam op hoogte punt 11 mm; gelaat: zegg en gewicht: 11-12 kg.	2-8: 134.40-401.00. Op de nieuwe noordoost tangent, vlakbij 'de Kruwenberg' ten zuiden van de Vaartvelden, gemeente Tilburg. Mogelijk afkomstig van buche Willy/Bert 3, Udenhoutseweg. De dode das werd gemeld door Jan Meesters (Natuurmonumenten). Omdat de melding kwam van iemand die west hoe een das te zit, is de melding betrouwbare en										